

Вакцина проти дифтерії, правця, кашлюку, поліомієліту, хіб-інфекції та гепатиту В

Вакцинація від дифтерії, правця, кашлюку, поліомієліту, хіб-інфекції та гепатиту В проводиться в 3, 5 та 12 місяців. Вакцина є шестикомпонентною (тобто вводять шість вакцин одночасно, але дитина отримує лише одну ін'єкцію в стегно).

- Вакцини проти дифтерії та правця створені на основі токсинів, що виробляються бактеріями, але їх токсичний ефект усунено.
- Вакцина проти кашлюку містить очищені компоненти бактерії кашлюку.
- Вакцина проти поліомієліту містить три інактивовані (убиті) штами поліовірусу, які можуть викликати захворювання у людей.
- Вакцина проти гемофільної інфекції містить компоненти цукрової капсули бактерії (полісахариду), зв'язані з білками.
- Вакцина проти гепатиту В містить частини вірусу гепатиту В.

Жоден з компонентів вакцини є не живим.

Після трьох доз вакцин відповідно до програми (у 3, 5 і 12 місяців) діти мають тривалий захист від хіб-інфекції та гепатиту В. Для інших захворювань необхідні бустерні дози, які вводяться в шкільному віці.

Про хвороби, від яких захищає вакцина

Дифтерія (Difteri)

Дифтерія є гострою інфекцією верхніх дихальних шляхів, спричиненою бактеріями. Захворювання також називають «справжнім крупом». Бактерії утворюють токсини, які викликають сильний набряк слизових оболонок горла, через що стає важко дихати. Крім того, токсини можуть вражати серце, нирки, нервові тканини та порушувати їхню функцію. Захворювання може призвести до летального наслідку. Під час Другої світової війни в Норвегії були епідемії дифтерії. З моменту введення вакцинації в 1952 році було зафіксовано лише кілька випадків захворювання після зараження за кордоном. Дифтерія все ще зустрічається в деяких частинах Європи та на інших континентах.

Правець (Tetanus)

Правець викликається бактерією, яку можна знайти в ґрунті. Правець може виникнути при контакті бактерії з ранюю. Захворювання не передається від людини до людини. Бактерія утворює токсини, які атакують нервову систему і викликають напруження м'язів та болючі судоми. Захворювання має високий рівень смертності. У північних країнах він зустрічається рідше, ніж у теплих регіонах.

Коклюш (Pertussis)

Кашлюк (коклюш) — респіраторна інфекція з тривалими (6-12 тижнів) і сильними нападами кашлю. Кашлюк може призвести до зупинки дихання у немовлят і дітей раннього віку, до енцефаліту з подальшим ураженням головного мозку і в рідкісних випадках до смерті.

Особливо небезпечний коклюш для немовлят. У дітей старшого віку та дорослих хвороба може протікати довго, але рідко загрожувати життю. Хвороба дуже заразна – майже 100 відсотків заразність до того, як була розпочата вакцинація.

Поліомієліт (Poliomyelitt)

Поліомієліт - це вірусне захворювання, яке зазвичай викликає симптоми застуди, болі в тілі або розлад шлунка. Захворювання може викликати запалення оболонок головного мозку (менінгіт), атакувати нервові клітини і призводити до постійного паралічу. Зустрічаються також летальні випадки. До появи вакцини у 1956 році в Норвегії щорічно виникали епідемії поліомієліту, коли у кількох сотень дітей та підлітків розвивався стійкий параліч. Померало до 10% захворівших. Після введення вакцинації хвороба контролюється в Норвегії та в інших країнах. Європа була оголошена вільною від поліомієліту в 2002 році, але хвороба все ще зустрічається в деяких країнах Африки та Азії. Невакциновані можуть заразитися під час подорожі або від інших невакцинованих людей після повернення додому.

Хіб-інфекція

Бактерія *Haemophilus influenzae* (гемофільна паличка) типу b (хіб-інфекція) була найпоширенішою причиною бактеріального менінгіту у дітей віком до п'яти років у Норвегії до того, як вакцина стала доступною. Гемофільна інфекція також може викликати інші серйозні наслідки, такі як пневмонія, артрит і ларингіт. Після введення вакцинації в 1992 році в Норвегії майже не зустрічається хіб-інфекція.

Гепатит В

Гепатит В (*гепатит В*) - це запалення печінки, викликане вірусом гепатиту В. Вірус міститься в крові та в біологічних рідинах організму. Він не може проникнути через непошкоджену шкіру. Зараження відбувається через слизові оболонки або пошкоджену шкіру, наприклад, через ін'єкцію заквивавленим шприцем, переливання крові або статевим шляхом. При наявності захворювання у матері дитина може заразитися під час вагітності або пологів.

Більше 90 відсотків інфікованих немовлят хворіють на хронічну форму інфекції і стають носіями вірусу, якщо вони не отримують профілактичного лікування. З віком ризик стати хронічним носієм гепатиту В знижується і становить менше 5 відсотків для тих, хто заразився в дорослому віці. Через слабкість імунної системи люди з синдромом Дауна протягом усього життя мають високий ризик стати хронічними носіями гепатиту В при зараженні.

Хронічний стан носійства може призвести до цирозу або раку печінки. Хронічні носії є основними джерелами зараження гепатитом В, тому важливо максимально скоротити кількість носіїв вірусу.

Діти, народжені від матерів, які є носіями вірусу гепатиту В, повинні проходити окрему схему вакцинації, яку слід розпочати протягом 24 годин після народження. Якщо матір знає, що вона є носієм вірусу, важливо, щоб вона повідомила про це медичній сестрі.

Побічні ефекти

Неспокій, дратівливість, плач, сонливість, зниження апетиту або нездужання протягом 1-2 днів у перші дні після вакцинації виникають до 1 з 10 вакцинованих. У деяких випадках важко зрозуміти, що є причиною появи вищезазначених симптомів.

Почервоніння, набряк і біль у місці ін'єкції також виникають у 1 з 10 вакцинованих і можуть тривати кілька днів. Великі, болючі реакції виникають рідко.

Короткочасна лихоманка виникає у більш ніж 1 з 10 вакцинованих протягом перших днів після вакцинації. Лихоманка вище 39,5°C зустрічається у менш ніж 1 зі 100. У таких випадках необхідно звернутися до лікаря, оскільки лихоманка може мати іншу причину, яка потребує лікування.

Вакцина, що використовується, називається Гексіон/ Інфанрікс Гекса (Hexyon / Infanrix Hexa).